

Sosyal Bilimler Dergisi / The Journal of Social Sciences

Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl: 6, Sayı: 34, Şubat 2019, s. 597-604

ISSN: 2149-0821 Doi Number:<http://dx.doi.org/10.16990/SOBIDER.4790>

Goncagül BOLAT

Hitit Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Adli Bilimler ABD Yüksek Lisans Öğrencisi,

goncagulmantarbolat@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Vahdet ÖZKOÇAK

Hitit Üniversitesi, Fen –Edebiyat Fakültesi, Antropoloji Bölümü,

vahdetozkocak@hitit.edu.tr

DANIŞMANLIK TEDBİRİNİN ADLİ BİLİMLERLE İLİŞKİSİ

Özet

Danışmanlık tedbiri bireysel ve çevresel faktörlere maruz kalmış, risk altında olan çocuklara uygulanmakta olan koruyucu ve destekleyici tedbirler arasında yer almaktadır. Danışmanlık tedbirinin asıl amacı, delillere dayanarak adli bir vakanın mağduruna, maktulüne ya da şüpheliye ulaşmanın yanında psikolojik ve sosyal yönü olan suç oranındaki azalmalara yönelmektir. Tam da bu bağlamda, adli bilimler ile danışmanlık tedbirinin yolunun kesiştiği; suça sürüklenen çocukların neden suça sürüklendiği, tekrar suça sürüklenmesini engellemek için neler yapılması gerektiği, yanlış ebeveyn tutumlarının nasıl düzeltileceği, toplumda kendine yer edinen, sağlıklı, çevresi tarafından kabul görmüş, kendini gerçekleştiren bireyler yetiştirmek amacı ile hizmet etmektedir. Bu araştırmada suça sürüklenen çocuk, mağdur çocuk, korunma ihtiyacı olan çocuk, tanık sıfatıyla dinlenen mağdur çocuk, tanık çocuk kavramlarının neler olduğu bu çocuklara uygulanan danışmanlık tedbirinin ne kadar işe yaradığı adli bilimlere etkilerinden nasıl fayda sağlanabileceği amacıyla araştırmalar yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Danışmanlık Tedbiri, Adli Bilimler, Suça Sürüklenen Çocuk, Mağdur Çocuk, Suç İşleme Nedenleri

RELATIONSHIP OF CONSULTANCY MEASURE WITH FORENSIC SCIENCES

Abstract

The counseling measure is one of the protective and supportive measures applied to children who are exposed to individual and environmental factors and who are at risk. The main purpose of the consultative measure is to reach the victim, the victim or the suspect of a forensic case on the basis of the evidence, as well as the reduction of the psychological and social crime rate. It is precisely in this context that the path of forensic science and counseling measures intersect; why the children who are dragged into crime, why they are dragged into crime, what should be done to prevent them from being dragged into crime again, how to correct the wrong parental attitudes, take place in the society, healthy, accepted by the environment, self-realizing individuals serve to educate. In this research, researches have been carried out in order to make use of the effects of forensic sciences on the child, victimized child, child in need of protection, child victim child witnessed as a witness, witness child concepts and how well the counseling measure applied to these children is useful.

Keywords: Counseling Measure, Forensic Sciences, Child Drifting Crime, Victim Child, Reasons For Crime Processing

1. GİRİŞ

Suç kavramı çok eskilere dayanmakta olup, suça sürüklenen çocuk kavramı ise üzerinde 1800’lü yıllardan itibaren araştırma yapılan bir kavramdır (Göç 2006: 9). Tam olarak yaptıklarının sorumluluğunu zihinsel, fiziksel ve ruhsal olarak üstlenemeyecek, 18 yaşından küçük çocukların suça sürüklenme nedenlerinin araştırılması ve incelenmesi gerektiğine dikkat çekilmiştir (Kunt 2003: 10).

Çocukları suç işlemeye iten faktörler; bireysel ve çevresel olarak ikiye ayrılmıştır. Bireysel faktörlerin başında; kalıtım, psikolojik ve fizyolojik rahatsızlıklar, cinsiyet ve yaş etmenleri yer almaktadır. Çevresel nedenler ise ailesel faktörleri, çocuğun aile ortamında maruz kaldığı psikolojik baskıları, otoriter, tutarsız, aşırı hoşgörülü ebeveyn tutumları, ailenin parçalanması, ailenin ekonomik sosyal durumu ve eğitim düzeyinin durumu olarak sıralayabiliriz (Şensoy 1949: 4-36).

Genelde danışmanlık tedbirinin bireysel ve çevresel faktörlere maruz kalmış çocuklara uygulanması beklenir. Ailenin suç teşkil eden bir olaya karışması, çocuğun okul hayatında başarısızlık yaşaması ve yanlış akran çevresi, çocuğun yanlış davranışlara sürüklenmesine neden olmaktadır (Göç 2006: 3).

Korunma ihtiyacı olan çocuk, suça sürüklenen çocuk, tanık çocuk, tanık sıfatıyla dinlenen mağdur çocuk, koruyucu ve destekleyici tedbirlerle korunmaktadır. Tedbirlerin amacı öncelikle çocuğun aile yanında desteklenmesini sağlamaya yöneliktir. Bunlar; danışmanlık, eğitim, bakım, sağlık ve barınma tedbirleridir. Bu çalışmamızın amacı danışmanlık tedbiri, çocuğun vasisi ya da ailesine çocukla iletişim kurabilme, çocuğa yönelik yanlış davranışları ortadan kaldıracı, çocuğun gelişim dönemlerinin özelliklerine uygun davranma; çocuklarda etkili

eğitim, olumsuz davranış sergileyen akran grubuyla baş etme yolları, benlik algısını geliştirme konusunda aileye ve çocuğa yardımcı olmaktır (Bağrıaçık 2015: 8-10).

2. ADLİ BİLİMLER

Adli makamların ve idarenin yaptığı soruşturmalar esnasında toplanan delillerin incelenerek, suçun kim tarafından işlendiğinin tespiti için yapılan teknik hizmetlere adli bilimler denir. Adaletin yerini bulması için faydalanılan tüm bilim dallarını kapsar. Bu bilim terör, siber suçlar, uyuşturucu kaçakçılığı, insan kaçakçılığı, silah kaçakçılığı, çocuk istismarı, rüşvet ve sahtecilik gibi suçların önlenmesi ve olayların çözülmesi için şüpheli, mağdur ve olay yerinden elde edilen delillerin teknolojik yöntemlerle değerlendirilip çözülmesine bağlıdır (Çetli ve Özkoçak 2018: 1-12). Adaletin sağlanması adına, delillerin toplanması ve incelenmesinde doğru analizler yapılması, delillerin doğru yorumlanması için profesyonel çalışanlara sahip olunması ve bu kişilerin ülke dışına bağımlı olduğumuz teknik ve teknolojileri geliştirecek şekilde eğitilmeleri gerekmektedir. Bu eğitimler Adli bilimler alanında uzman kişiler tarafından verilmelidir. Delil dendiğinde biyolojik kaynaklı olanlar; idrar, kemik, kan, sperm vs. biyolojik kaynaklı olmayanlar ise; patlayıcı madde ve kalıntıları, uyuşturucu madde, ayak izi, parmak izi, avuç içi izi, ayakkabı izi, yüz, iris, yürüyüş, kulak izi, delici alet izi, ateşli silahlar ve atış artıkları, kesici alet izi, el yazısı, saç, kıl, toprak, lif, cam parçası, kumaş parçası, elektroensefalografi (EEG), hayvansal ve bitkisel kalıntılar, görüntü ve ses kayıtları, yazılı ve basılı belgeler, güvenlik kamera görüntüsü, mühür ve imzalar gibi unsurlar akla gelir (Özkoçak ve Özdemir 2017: 371-380).

Adli Bilimler Fen, Sosyal, Hukuk, Tıp ve Kriminal olarak sınıflara ayrılır. Adli bilimler; Adli Odontoloji, Adli Psikoloji, Adli Hemşirelik, Adli Orafoloji, Adli Antropoloji, Adli Patoloji, Adli Eczacılık, Adli Biyoloji, Adli Hemotoloji, Adli Entomoloji, Adli Tıp, Adli Kimliklendirme, Kriminoloji, Adli Mikrobiyoloji, Adli Toksikoloji, Adli Palinoloji, Adli Fotoğrafçılık, Adli Otomotiv, Adli Animasyon, Ses ve görüntü analizleri, Balistik ile Adli Antropometri, Somatoskopi birçok bilim dalını kapsamaktadır. Adli bilimlerin amacı, suç olarak değerlendirilen adli olaylardaki delil ve bulguları inceleyerek, suçu çözmeye yönelik bilgi ve delil haline getirerek mahkemeye sunmaktır (Özkoçak ve arkadaşları 2017: 703-714).

Adli bilimlerin inceleme alanlarından biri de suçun nedenlerini araştırmaktır. Adli bilimler bu nedenler arasında olan yaş, cinsiyet, psikolojik durumu, aile tutumu, ailenin ekonomik durumu, ailenin daha önce suça sürüklenip sürüklenmediği, çocuğun çevresindeki örnek aldığı modellerin etkisini tespit ederek çocuğun suça sürüklenmedeki oranlarını araştırarak, çözümler üreterek, çocukların suça sürüklenmesini engellemeye çalışmaktadır (Hesapçıoğlu ve Yeşilova 2012: 171-178).

3. DANIŞMANLIK TEDBİRİNİN TANIMI

Danışmanlık tedbiri; destekleyici tedbirler arasında yer almakta olup ‘‘Destek Projesi’’ kapsamında şiddetin çocuğa karşı önlenmesini ele alıp, danışmanlık tedbirinin uygulanması sırasında çocuğu ve bakımından sorumlu olan kişilerin desteklenmesi ve bilgilendirme yapılması olarak tanımlanabilir.

Risk altında olan çocuklardan bahsedildiğinde akla aşağıdaki tanımlar gelmektedir. Bunlar;

a) Suça Sürüklenen Çocuk:

5395 sayılı çocuk koruma kanununun üçüncü maddesi; bir fiili işlediğinden dolayı suçlu konumuyla hakkında kovuşturma veya soruşturma açılan ya da hakkında güvenlik tedbiri 18 yaş altı çocuk demektir (Yavuzer 1994: 31).

b) Korunmaya İhtiyaç Duyulan Çocuk:

İstismar ve ihmale açık olan güvende bulunmayan veya suç mağduru durumuna sürüklenen 18 yaş altı çocukları kapsamaktadır.

c) Tanık Çocuk:

Mahkeme sürecinde bilgilerinden yararlanan çocuk (Bağrıaçık 2015: 4).

d) Mağdur Çocuğun Tanık Sıfatıyla Dinlenmesi:

Çocuğa yönelik işlenen suç hakkında kendisinden bilgi alınan 18 yaş altı çocuk (Bağrıaçık 2015: 4).

e) Mağdur Çocuk:

Kendisine zarar verilen, suçtan dolayı zarara uğrayan çocuktur. Şiddete, ihmale, istismara maruz kalıyorsa, ailesiyle görüşmesi engelleniyor, eğitim hakkından yararlanamıyor, çocuk ticaretine maruz kalıyorsa, çalışma koşulları uygun değilse, çocuk işçi olmaya zorlanıyorsa, ayrımcılığa maruz kalıyorsa mağdur olarak kabul edilir (Bağrıaçık 2015: 8-9).

4. DANIŞMANLIK TEDBİR KARARININ ALINMASI

Danışmanlık kararı; çocuktan sorumlu kişi, Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Sosyal Hizmetler ve Cumhuriyet savcısının isteği üzerine veya re'sen çocuk hâkimi tarafından alınabilir. Mahkeme danışmanlık tedbiri almadan, sosyal inceleme raporu isteminde bulunabilir. Danışmanlık tedbirinin yanı sıra eğitim, sağlık ya da koruma kararı alınabilir. Hangi tedbirin ek olarak alınacağı kararda gösterilir. Hâkim, hakkında danışmanlık tedbiri uygulanan çocuğu denetim veya koruma altına alma isteminde bulunabilir. Hâkim, uygulanan danışmanlık tedbirinin çocuğun gelişimi üzerindeki etkilerinin değerlendirilmesini, danışmanın uyguladığı plandaki gelişmeleri sosyal inceleme raporlarından takibini yaparak devamına veya kaldırılmasına karar verebilir. Danışmanlık tedbiri danışanın 18 yaşını doldurması ve mahkemenin onayı ile otomatik olarak son bulur. Bazen hâkim, eğitim hayatının sağlıklı bir şekilde sürdürülebilmesi için çocuğun izni alınarak belli bir süre daha tedbir kararını uzatabilir. İhbar, ceza tahkikatı veya takibatı esnasında gerekli inceleme için görevlendirilen sosyal çalışmacı veya bilirkişi gerek görürse, mahkemeden çocukla ilgili tedbir kararı alınması için talepte bulunabilir (CMK 2005: 3).

Çocuk mahkemeleri, Aile mahkemeleri ve Asliye hukuk mahkemeleri de tedbir kararı alabilir.

5. TEDBİRLERİN UYGULANMASI

Danışmanlık tedbirinin uygulanmasında Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı bünyesinde Sosyal Hizmet Merkezlerinde görev alan sosyal çalışmacılar, alanında meslekî eğitim almış görevliler (tıp fakültesinden mezun olan doktorlar, lisans mezunu hemşireler ve çocuk gelişimi lisans mezunları) görev alabilir (Bağrıaçık 2015: 17).

5.1. Kararın Yerine Getirilmesi

Danışmanlık tedbiri, bu görevi yerine getirecek uzmana tebliğ edildikten sonra başlar. Danışman, ailenin de katılımını sağlayarak görüşmeler düzenlemeye başlar. Aile ve kuruluşların da yasal iznini alarak daha önceki dosya ve bilgilere ulaşır. Ailenin sürece ve kararlara katılımını sağlayarak, iş birliği içerisinde bu tedbir kararının yerine getirilmesinde hazırlanacak uygulama plânını hazırlar ve ailenin de onayını alarak mahkeme onayına sunar. Mahkemeden gelen onay doğrultusunda haftalık ya da 15 günlük periyotlar ile aile ve çocuk ile görüşmeyi devam ettirir. İzleme raporları hazırlayarak dosyayı oluşturur ve 8 haftalık süreç sonucunda uygulama planının ve danışmanlık tedbirinin çözüme ne derecede katkı sunduğu, tedbirin devam edip etmemesi hususundaki Sosyal İnceleme Raporu'nu mahkemeye sunar (ÇKK 2005: 3).

Danışmanlık hizmeti yerine getirilirken; aile ve çocuk hakkında dosya bilgileri toplanıp incelenerek ön bilgi edinilir. Danışman, tanışması gereken ilgili kişiler ile tanışır. Danışman, kendi görevi ve birlikte nasıl bir yol izlemeleri gerektiği konusunda üzerlerine düşen rol ve görevleri hakkında ilgili kişileri bilgilendirir. Sorunun kaynağını ve sınırlarını belirlemek, çözüme ulaştırabilmek için okuldaki ilgili kişiler ve tarafları olabilecek kimselerle irtibata geçilerek, problemin sınırları belirlenir ve çözüm yolları üretilir (Akduman 2007: 2-189).

6. DANIŞMANLIK TEDBİRİNİN KAPSAMI

Danışmanlık tedbiri, uygulanan kişilerin zihinsel, duygusal, bedensel ve psikososyal gelişimine yardımcı olmak ve benlik algısını oluşturmasını sağlamak üzere gerçekleştirilir. Çocuğun ailesi, arkadaşları, sosyal çevresi ile uyumu ve iletişimi artırılmaya çalışılır. Okul başarısını artıracak çalışmalar yapılarak, başarısızlık duygusundan kurtulması hedeflenir. Aynı zamanda başarı, kabul edilmişlik ve ait olma duygusu geliştirilmiş çocuğun ilgilerinin ve yeteneklerinin farkına vararak, kendine uygun bir mesleğe yönlendirilmeye çalışılır. Çocuklarda madde kullanımı, öfke kontrolü sağlayamaması, davranışsal bozukluklar, gelişim dönemlerinde yaşanan sorunlar, sosyal becerinin olmaması ve cinsel istismara maruz kalması suçta sürüklenme nedenlerinin başında gelmektedir (TBMM Araştırma Komisyonu Raporu 2010: 64-521). Ailede iletişim problemlerinin olması ya da ailenin parçalanması, ailenin çocuğa değersizlik hissi yaşatması, yanlış ebeveyn tutumları, ailenin göç ile birlikte ortaya çıkan sorunları ve ekonomik yoksunluk içerisinde olan çocuklar ise daha çok sosyal çevresinin etkileri ile suçta sürüklenmektedir (Bektaş ve Özkoçak 2018: 13-22). Danışmanlık tedbiri korunmaya veya desteklenmeye ihtiyacı olan çocuğun ailesini, bakmakla yükümlü vasisini ve eğitim öğretiminde sorumlu kişileri bir araya getirir. Çocuğa psikososyal veya eğitici destek hizmetleri verilerek gelişim dönemlerine uygun davranışlar sergilemesi sağlanır. Çocuğa bakmak ile yükümlü kişilere; aile eğitimi, aile danışmanlığı gibi konularda yardımcı olunur ve gerekli yönlendirmeler yapılır (Bağrıaçık 2017: 16-17; Akduman 2007: 2-189).

7. TARTIŞMA

Danışmanlık tedbiri suçta sürüklenen çocukların tekrar suçta karışmasını önlemek için, Adli bilimlerin çalışmasını destekleyebilir mi, suçta sürüklenen çocuk nedir, suçta sürüklenmedeki nedenler nelerdir? Bu nedenler; Aile yapıları, ailenin ekonomik sosyal durumu, eğitim seviyesi, siyasi nedenler, aile içi iletişim, kitle iletişim aracı kullanma, toplumsal yapı,

göç, meslekler, madde kullanımı, psikolojik hastalıklar, çocuğun kendisi ile ilgili psikososyal faktörlerdir.

Adli bilimler suçun kaynağını psikososyal yaklaşımla inceler. Araştırmalar benlik bunalımına ve ben kimim sorusuna cevap bulamayanların daha çok suça sürüklendiği, bunun nedenleri arasında da ailenin, öğretmenin ve sosyal çevrenin yanlış örseleyici bir tutumla çocuğun benlik algısını geliştiremediği ve yanlış davranışlara sürüklendiğini göstermektedir.

Danışmanlık tedbiri de aynı şekilde psikososyal durumu ele alarak suç işleme nedenlerini araştırır ve bu konuda çözüme ulaşabilmek için; aileye, vasiye çocuğa karşı nasıl davranmaları gerektiğini, çocukta benlik algısını oluşturmaya yönelik neler yapılması gerektiğini ve çocuğa da doğru davranış edinme yöntemlerini öğrenmede rehberlik ve destek sağlar. Öncelikle sorunun kaynağı tespit edilir ve ortadan kaldırılmaya çalışılır. Akran grubu ve rol model aldığı kişilerin davranışları, çocuğun davranışları üzerinde büyük önem taşımaktadır. Danışmanlık tedbiri ve Adli bilimlerin etkileri ile suça karışmış ya da suç mağduru çocukların tekrar suça karışma oranında azalma olacağı düşünülmektedir.

8. SONUÇ

Aile üzerine düşen sorumluluğu yerine getirmiyor, çocuğun fizyolojik, psikolojik, sosyal, duygusal gereksinimi tamamlayamıyorsa; çocuklarda aidiyet ve kendini gerçekleştirme duygusunun gelişmediği görülmektedir. Ait olma duygusu gelişmeyen çocuklar da ise aile ile iletişiminin koptuğu ve çocuğun farklı alanlara sapmaya başladığı tespit edilmiştir. Çocuğun kendine daha yakın davranan yanlış arkadaş çevresine yöneldiği, suç teşkil eden işlere karıştığı yapılan incelemelerle ortaya konmuştur. Yani ailede çocuğa karşı davranışlarda eksiklik olduğunda, çocukların suça sürüklenme oranında artış olduğu görülmektedir.

Danışmanlık tedbiri, ailenin çocuğa karşı yanlış ve eksik davranışlarının düzelmesini sağlayan, çocukla iletişime geçerek ait olma duygusunu ve kendini gerçekleştirmesini sağlamaya yardımcı olan, ailenin nasıl bir yol izlemesi gerektiğini planlayarak uygulayan, haftada bir aile ile görüşme yapılarak denetimini sağlayan, çocuğun suça sürüklenmesini engellemeye çalışan destekleyici tedbirdir. Suça sürüklenme oranının azalması yönüyle de adli bilimlerin alanına girmektedir. Genelde adli bilimler, olay gerçekleşikten sonra olaya müdahil olup, kim tarafından gerçekleştiğini, nasıl gerçekleştiğinin tespitiyle ilgilenirse de suça sürüklenme oranının azaltılması ya da adli bilimlerin önleyici bölümüne dâhil olmaktadır. Adli bilimler suç işleme oranındaki artışı önlemeye yönelik araştırmalar yapmakta ve çözüm yolları bulmaktadır. Danışmanlık tedbiri uygulanan ailelerde, ekonomik yoksunluktan kaynaklı olduğu tespit edildiğinde aileye ekonomik destek uygulanmakta, ailenin ekonomik yoksunluğu ortadan kaldırmaya çalışılmaktadır. Bu da ileride adli vaka olarak adli bilimlerin inceleme alanına girecek bir suçun önlenmesini sağlamaktadır. Aynı şekilde ailenin çocuğa yaklaşımı konusunda rehberlik yapıp, doğru iletişim teknikleri hakkında aileye rehberlik yapılarak çocuğun suça sürüklenmesi engellenmektedir. Cinsel istismara uğramış çocuğun, psikolojik travmaları rehberlikle önlenerek ileride oluşabilecek suç potansiyeli azaltılır. Adli bilimlerin önleyici alanı olarak danışmanlık tedbiri ele alınmalı ve bu alandaki çalışmalar üzerine daha da yoğunlaşmalıdır.

Danışmanlık tedbiri 0-18 yaş aralığında olan bireylerin sorunlarına yönelir. Çocuğun psikolojik durumu danışmanın hedefleri içinde olup, ailedeki bireyler arası dayanışmayı geliştirmek, risk grubuna girebileceği düşünülen çocuğu ve ailesini önceden belirlemeyi

hedeflemektedir. Danışmanlık tedbiri yüksek risk grubu taşıyan çocuklara ve ailelerine öncelik tanınmalıdır. Danışmanlar, adli olabileceğinden şüphelenilen vakalara müdahale sırasında mağdurun veya şüphelinin psikolojik durumunu analiz ederek, risk altında olan kişilerin tespitinde ve problemin çözümünde Adli Bilimler ekibine dâhil edilebilmelidir. Örneğin danışman, danışmanlık tedbirinin uygulandığı dönemde daha önce fark edilmemiş aile içi şiddet, enses ilişki, cinsel taciz, cinayet, suça azmettirme, suç işleme, bağımlılık vb. durumları tespit edebilir. Danışman, bu bilgiyi kolluk kuvvetleri ile görevi gereği paylaştığı için de danışmanlık tedbiri Adli Bilimlerin olayı aydınlatma sürecine dâhil edilmelidir.

Danışmanlık tedbiri ve bu tedbirin adli bilimler alanında yapmış olduğu katkı konusunda çok fazla literatür çalışmasına rastlanılmamış olup, bu çalışmamız ile alandaki eksikliğin kısmen de olsa giderileceğini düşünmekteyiz. Adli bilimler; danışmanlık tedbirini detaylı inceleyerek ve üzerine yoğunlaşarak risk grubunda olan çocukların ileride azınlık suçlulara dönüşmesini engelleyerek, suç oranında azalmayı hedeflemelidir. Bünyesinde danışmanlık tedbiri uygulayan ayrı birimler oluşturarak adli bilimlerin eğitimini veren üniversitelerde, daha tecrübeli kişilerce sadece bu alana yönelerek eğitim verilebilir. Danışmanlık tedbiri, suç oranında azalmayı amaçlayıp; daha bilinçli, eksik yönlerini tamamlamaya çalışan, mutlu olmayı bilen, araştırma yapan, kendini gerçekleştiren bireyler yetiştirmeyi hedefler. Bu çalışmalar ışığında bilinçli bireyler yetiştirilerek daha başarılı, üretken ve suç kavramının ne olduğunu bilen, yanlış davranışlardan uzak duran bireyler ile ülkemizi daha ileri bir seviyeye taşıyabiliriz.

Çocuğun ileride tekrar aynı suçları işlememesi için danışmanlık tedbiri alınması gerekir. Danışmanlık tedbiri herhangi bir sebepten dolayı suça sürüklenen çocuğun, bir kez daha suça karışmasını engellemek için, çocuk ve aileye asliye hukuk mahkemeleri tarafından verilen, çocuğun korunmasına ve desteklenmesine yönelik tedbirlerden biridir. Tedbiri mahkemelerin yönlendirmesiyle il merkezlerinde veya büyük ilçelerde Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, bu bakanlığın birimlerinin bulunmadığı yerlerde Milli Eğitim Bakanlığı ve belediyeler üstlenmektedir. Danışmanlık tedbirini bizzat uygulayan uzmanlık alanları, psikologlar, sosyal çalışmacılar ve psikolojik danışmanlardır. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı'ndan görev alan psikolog, sosyal hizmet uzmanı veya psikolojik danışmanlar, Milli Eğitim Bakanlığı'nda görev yapan ve diğer adı rehber öğretmen olan psikolojik danışmanlar ile büyük kapsamlı belediyelerde görev yapan psikologlar danışmanlık tedbirini uygulamakla yükümlü uzmanlardır. Adalet Bakanlığı'nın özellikle Milli Eğitim Bakanlığı ile imzalamış olduğu işbirliği protokolünde rehber öğretmenlerin bu görevi kabul etmemesi söz konusu olmamaktadır.

Danışmanlık tedbiri; suça sürüklenen, koruma ve desteklenmeye ihtiyaç duyan çocukların, suça sürüklenme nedenlerini araştırarak, tekrar aynı davranışlara sürüklenmesini engellemeye çalışır. Adli bilimler ve alt disiplinlerin ise suça sürüklenme oranını düşürmeye ve suça sürüklenmiş çocukların topluma yeniden kazandırılmasını amaçlamaktadır. Yani adli bilimlerin işlevini yerine getirebilmesinde danışmanlık tedbirinin çok büyük katkısı bulunmaktadır.

KAYNAKLAR

- Akduman, G. G. (2007), “Suça Karışan 12-15 Yaş Grubundaki Çocuklarda Akran İstismarı ve Kendilik Algısının Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi”, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, Ankara.
- Bağrıaçık, T. (2017), “Önce Çocuklar-Çocuk Koruma Mekanizmalarının İl Düzeyinde Modellenmesi Projesi” kapsamında geliştirilmiş olup “Çocuğa Yönelik Şiddetin Önlenmesi Teknik Destek Projesi” çerçevesinde Yrd. Doç. Dr. Haktan Demircioğlu tarafından gözden geçirilen Danışmanlık Tedbiri Uygulamaları El Kitabı
- Bektaş, İ., Özkoçak, V. (2018), "Ergenlik Döneminde Bulunan Dezavantajlı Çocukların Suça Sürüklenmelerinin Önlenmesi", *Avrasya Sanat ve Medeniyet Dergisi*, S:10, s.s: 13-22
- Ceza Muhakemesi Kanunu, (2005) md. 66.3
(<http://www.mevzuat.gov.tr/Mevzuat/Metin/1.5.5395.pdf>)
- Çetli, E., Özkoçak, V. (2018), "Kayıt Altına Alınmış Kişisel Verilerin Adli Bilimlerde Kullanılması", *Avrasya Sanat ve Medeniyet Dergisi*, S:10, s.s:1-12
- Çocuk Koruma Kanunu, (2005)
(Retrieved:http://oges.meb.gov.tr/doc2012/5395_SAYILI_COCUK_KORUMA_KANUNU.pdf:3-5)
- Göç, L. (2006), “Çocuk Suçluluğu ve Polisin Yaklaşımı”, Kahramanmaraş Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Kahramanmaraş
- Hesapçioğlu, S., Yeşilova, H. (2012), ‘Muş’ta Çocuk-Ergenlerde Adli Psikiyatrik Değerlendirme: Suçu Önlemeye Bir Bakış’, *Adli Tıp Dergisi / Journal of Forensic Medicine*, Cilt / Vol.:26, Sayı / No:3,s.s.171-178
- Kunt, V. (2003), “Çocuk ve Suç”, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
- Özkoçak V., Özdemir, F. (2017). Adli Antropolojide Yüz Ölçümünün Kullanımı *Current Debates İn Social Sciences* 10, 371-380
- Özkoçak V., Akın, G., Gültekin, T. (2017), ‘Somatoskopi Ve Antropometri Tekniklerinin Adli Bilimler İçin Önemi’ *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 10 (2), 703-714
- Şensoy, N. (1949), “Çocuk Suçluluğu, Küçüklük, Çocuk Mahkemeleri ve İnfaz Müesseseleri”, İsmail Akgün Matbaası, İstanbul.
- TBMM, (2010), “Kayıp Çocuklar Başta Olmak Üzere Çocukların Mağdur Olduğu Sorunların Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırma Komisyonu Raporu”, ss. 64-521.
- Yavuzer, H. (1999), “Ana-Baba ve Çocuk”, Remzi Kitabevi, 7. Baskı, 1994.

İNTERNET ERİŞİMLERİ

URL-1: <https://uskudar.edu.tr/tr/sayfa/167/burslar-ve-ogrenim-ucreti-burslar>